

Datum: 29. 1. 2024

Številka: PO- 10/2024

Zadeva: Vodovodni stolp Brežice in Center za obiskovalce Vodovodni stolp Brežice

Vprašanje 1: Imam podoben pomislek kot kolega v svetniški skupini, in sicer bi jaz bolj apelirala na Vodovodni stolp in vsebino v njem, ki ni kavarniškega pomena, ampak v prvi vrsti mislim, da bi moral biti turističnega pomena. Končno imamo to stavbo, katero imamo tudi na vseh naših pečatih. Zanimiva mi je pobuda kolega, podana pri proračunu, da bi moral bit en ultra TIC v Čatežu, kjer je poleg avtoceste, Zagreba, Čateža... Ampak, dokler se mi ubadamo s tem, da bomo iskali nov prostor, v tem času smo vložili veliko sredstev v vodovodni stolp in mi že imamo ta prostor. Pa vemo kaj deluje in kaj ne deluje v njem in od kdaj do kdaj je TIC odprt in kaj lahko turisti tam izvejo oz. če sploh vedo, da je tam tudi TIC? Zelo premalo časa je odprt, tudi če je, po mojih informacijah, kjer delujem v službi, ki gostimo kar nekaj turistov, vem da nenapovedani ne morejo it na ogled Vodovodnega stolpa. Na odboru smo dobili odgovor, da zaradi varnosti (**odgovor 1**). Imamo zavod za turizem, ki ima strokovni kader in ga tudi mora imeti in so tudi plačani za to. Zdaj je to v upravljanju Posavskega muzeja, kjer imamo informatorje, a ne vem, če so izobraženi, niso izobraženi, so kadrovsko podkrepjeni, če bi se vsaj združili. Ob vstopu mora biti nekdo, ki turiste, od katerih dobivamo tudi konkretne turistične takse, ki polni naš proračun, polno informira. Mora biti konkretno izobražen, mora vedeti za kaj se gre (**odgovor 2**). Da o ponudbi, ki jo je prej imela Mestna hiša in ki jo vsi, ki smo jo kadarkoli obiskali in tudi občani, konkretno pogrešamo, ne bi izgubljala besed (**odgovor 3**). Zelo lepo je urejen, veliko sredstev je bilo vloženih. Dajmo narediti vsebino in postaviti TIC, dokler nimamo tega super turističnega centra, da vsaj tam vzpostavimo službo, ki služi svojemu namenu.

Odgovor 1:

Vodovodni stolp Brežice je ena najvidnejših znamenitosti in simbol mesta Brežice ter kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi zgodovinskega in tehničnega spomenika. Z njim upravlja Posavski muzej Brežice, ki je v notranjosti stolpa pripravil predstavitvene in izkustvene vsebine. Z vodovodnim stolpom je povezan Center za obiskovalce Vodovodni stolp Brežice (v nadaljevanju CZO), ki vključuje recepcijo za VS s trgovino lokalnih izdelkov in spominkov, TIC in kavarno ter servisni del za obiskovalce (WC-ji in previjalnica). Iz navedenega sledi, da si njem si posamezniki ali skupine lahko rezervirajo ogled Vodovodnega stolpa Brežice in Posavskega muzeja Brežice (v nadaljevanju PMB), preverijo lokalno turistično ponudbo Brežic in okolice ter izbirajo med spominki in izdelki lokalnih ponudnikov, med katerimi so tudi tisti, ki so vključeni v kolektivno blagovno znamko Brežice Selection.

Odpiralni čas CZO je vsak dan od 8.00 do 22.00 (razen 1. januarja in 25. decembra, ko je CZO zaprt), kar pomeni, da so v tem času na voljo turistične informacije in možnost nakupa spominkov ter izdelkov.

Vodovodni stolp je odprt v zimskem času (november – februar) od torka do sobote od 10.00 do 16.00, nedelje in prazniki od 13.00 do 16.00, v pomladnem in jesenskem času (marec – maj, september – oktober) od torka do sobote od 10.00 do 18.00, nedelje in prazniki od 14.00 do 18.00 ter v poletnem času (junij – avgust) od ponedeljka do sobote od 10.00 do 20.00, nedelje in prazniki od 14.00 do 20.00. Vodstva imamo vsako polno uro. Obiskovalci se za vodstvo najavijo na recepciji CZO ali na recepciji Posavskega muzeja Brežice. V primeru prostih terminov, so ogledi možni tudi takoj, ko si obiskovalci zaželi ogled. Za najavljene skupine so možni termini tudi izven delovnega časa.

Vodovodni stolp je bil v letu 2023 v zimskem času (januarja, februarja (delovni čas je bil januarja in februarja skrajšan zaradi varčevanja z energenti), novembra in decembra) odprt 609 ur, v

pomladnem času (marec, april, maj) je bil odprt 576 ur, v poletnem času (junij, julij, avgust) 860 ur in v jesenskem času (september, oktober) 376 ur. Skupno je bil v letu stolp odprt 2421 ur. Za obiskovalce je bil stolp odprt 322 dni, za napovedane skupine pa tudi izven delovnega časa in ob drugih dneh.

Ogled vodovodnega stolpa je posebno vodeno doživetje skozi katerega obiskovalci spoznavajo namembnost in zgodovino izgradnje vodovodnega stolpa, zgodovino preskrbe z vodo na našem območju, vodovodne stolpe iz celega sveta, ki so bili zgrajeni leta 1914 ter ne nazadnje tudi kaj vse je bilo narejenega v zadnji obnovi, ki se je zaključila leta 2022. Zaradi varnosti in velikosti prostora so skupine omejene na 15 do 20 obiskovalcev. Tudi vodstvo je tako obiskovalcem bolj prijazno, saj ni prevelike gneče, ki bi ovirala prosto gibanje po prostoru. V primeru obiska večje skupine, ki presega število 20, organiziramo ogled tako, da obiskovalce razdelimo v manjše skupine ter gremo na ogled ena skupina za drugo z nekajminutnim zamikom. Obiskovalci si gredo lahko ogledati tudi samo razgled iz najvišjih točk stolpa (iz petega in šestega nadstropja), vendar se to le redko kdaj zgodi. Ko jim predstavimo koncept vodnega ogleda se odločijo za predlagano pot od pritličja do vrha.

Odgovor 2:

Posavski muzej Brežice ima tako kot tudi Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice (ZPTM), registrirano dejavnost informiranja. Oba zavoda uspešno sodelujeta in skupaj z drugimi deležniki pripravljata ponudbo.

Sodelovanje ZPTM in PMB pri podajanju informacij v CZO, je povzeto po dobri praksi informiranja, tako na TIC Terme Čatež (digitalizirani gradovi Posavja) kot tudi Banovi domačiji. Pri čemer se zasleduje vsebinsko poznavanje področja, zmožnost podajanja informacij vse dni v tednu, v času prilagojenem turistom (deljen delovni čas), in prilagojeno kadrovskim in finančnim zmožnostim. Informiranje v CZO je povezano tudi z vodenjem po vodovodnem stolpu.

Glede na namen za katerega je ustanovljen, opravlja PMB znotraj javne službe tudi naloge posredovanja informacij o kulturni dediščini zainteresiranim javnostim, zagotavlja dostopnost do gradiva, popularizira program, sodeluje z zavodi, ki v okviru svoje dejavnosti prodaja muzejske publikacije, razglednice, muzejske predmete, spominke in uporabne predmete ter druge izdelke. CZO je tako arhitekturno kot vsebinsko enotno zasnovan. Ključno izhodišče je zagotoviti prostor za servisne dejavnosti, ki so ob objektu kot je Vodovodni stolp nujne. Prostor je kot navedeno zasnovan enovito, z najmanj tremi funkcijami: vstopnina s trgovinico lokalnih produktov, TIC ter kavarna, za vse skupaj pa ustrezne sanitarije in glede na velikost prostora nekaj manjših servisnih prostorov (skladišče, prostor za garderobo zaposlenih, tehnična oprema za delovanje).

Skladno z izkušnjami, pogovori z različnimi, ki upravljajo s podobno infrastrukturo in razmislekom, PMB sledi dobrim praksam, kot je npr. Pokrajinski muzej Maribor, ZPTM in drugimi. Na način, da so vse dejavnosti povezane v celoto, gostinski del (kavarno) pa pogodbeno upravlja zunanji sodelavec z znanjem in referencami s področja.

Naloge, ki smo jih prejeli in sprejeli z upravljanjem Vodovodnega stolpa in Centra za obiskovalce, za sodelavce PMB niso novost (izjema je seveda kavarna). Z informiranjem in sodelovanjem pri različnih promocijskih aktivnostih ter sooblikovanje lokalne ponudbe, ki je na voljo v naši muzejski trgovini, se ukvarjamo konstantno, povezovanje na območju je utečeno, sodelavci se izobražujejo, povezujejo in so predani zaupanim nalogam. Zagotovo naredimo tudi napake, hvaležni smo za pobude in predloge ter se vedno potrudimo za izboljšave skladno z možnostmi.

Odgovor 3:

Kot že navedeno so trgovino vključeni spominki in izdelki lokalnih ponudnikov, med katerimi je glavnina ponudnikov tistih, ki so vključeni v kolektivno blagovno znamko Brežice Selection / Izbrano. V letu 2023 smo v ponudbo v sodelovanju z ZPTM dali spominke, ki temeljijo na promociji blagovne znamke destinacije in vodovodnega stolpa (majice, juta vrečke, magneti, svinčniki, kemični svinčniki,

podloge za miško, stekleničke, broške, pulover, peresnica, čokolada, darilna vrečka). Ponudbo bomo skozi leto 2024 dopolnjevali, tako kot sedaj skupaj z ZPTM in ponudniki.

V ponudbi so tudi izdelki, ki imajo certifikat Brežice Selection / Izbrano. Obseg ponudbe se širi mesečno, izdelki se prevzemajo na konsignacijo in ne na odkup, z namenom, da si zavod ne ustvarja nepotrebnih zalog, ter ne povzroča dodatnih stroškov v primeru morebitnega poteka uporabnosti izdelkov. Z vzpostavitvijo kolektivne blagovne znamke, v katero je trenutno vključenih 26 ponudnikov s kar 124 izdelki, je pridobljena paleta kakovostnih prehranskih in rokodelskih izdelkov, ki odražajo lokalno. Javni zavodi pospešeno promovirajo certificirano lokalno. CZO je usmerjen v lokalno ponudbo in ponudbo spominkov območja.

Ponudbo v trgovini sestavljajo tudi izdelki nekaterih ponudnikov, ki so svoje izdelke prodajali v Mestni hiši in so bili med najbolj prodajanimi. Tudi to ponudbo bomo dopolnjevali.

Vprašanje 2:

Vprašanja so vezana na kavarno Vodovodnega stolpa in tega objekta ter upravljanja z njim. Prosil bi direktorico, da nam vsem pojasni, saj nas vse, predvsem nas, ki prihajamo iz gospodarstva, da smo vložili veliko proračunskega denarja, zdaj pa imamo vsi pomisleke. Zanima me, kakšna je rentabilnost te stavbe. Po stroških sodeč, če se ozremo s ceste, so ogromni. Najverjetneje bomo morali, po mojih grobih ocenah, 50.000 EUR do 100.000 EUR, sigurno ob koncu leta 2024 nekje najti. Čas je, da se na to odreagira. Zanima me, kakšni so trenutni rezultati od otvoritve in gostinskega lokala ter ostalega dela ter tudi plani objekta glede trženja. Kaj se dela na tem. Ali je bila izračunana rentabilnosti? Katere aktivnosti se trenutno izvajajo (**odgovor 4**)? Prepoznavnost v javnosti vemo, da je ni. Tudi ene table ni tam (**odgovor 5**). Predvidevam, da še pol Brežičanov ne ve, da imamo tam lokal. Da ne govorimo o ponudbi. Prej so imeli vinarji vsaj mestno hišo, zdaj je mestna hiša prazna. V kavarni, pri vsem tem planiranju in projektiranju, pa ni bilo predvideno niti za eno trgovinico, da jo imajo na razpolago lahko lokalni vinarji in ponudniki oz. da vidijo turisti kje bi to lahko kupili. Tu imamo v ZPTM-ju nekaj malega in na vogalu v kavarni. Gre za veliko skrb, ne samo mojo, ampak od vseh nas.

Odgovor 4:

Finančno poslovanje skrbno spremljamo ter na podlagi le-tega organiziramo delo in ponudbo v CZO. Programsko in finančno poročilo bo na voljo konec februarja 2024.

Poleg vsakodnevne odprtosti CZO in ponudbe, ki je navedena v prejšnjih odgovorih, organiziramo tudi javne dogodke za različne ciljne skupine in z različnimi vsebinami.

V letu 2023 smo v vodovodnem stolpu in CZO organizirali naslednje dogodke:

Dogodki v vodovodnem stolpu in kavarni		
1. Virtualizacija Vodovodnega stolpa, predstavitev projekta, sodelovanje s KIBLO Maribodr idr.	21. 4. 2023	Vodovodni stolp
2. Mednarodni muzejski dan Mesto na brežcu: 1353-2023, 670 let mestnih pravic, sodelovanje s KS Brežice in Društvom za oživitev mesta Brežice	18. 5. 2023	Vodovodni stolp in CZO
3. Odrptje razstave Water we want, del Globalne mreže vodnih muzejev, UNESCO	26. 6. 2023	Vodovodni stolp
4. Odrptje kavarne	7. 7. 2023	CZO
5. Dan vina in sladkanja v Kavarni Vodovodni stolp Brežice, sodelovanje z ZPTM	9. 9. 2023	CZO
6. Zaključek Poletne grajske dogodivščine	1. 7. 2023	Vodovodni stolp in CZO
7. Delavnice ob Evropskem tednu mobilnosti, sodelovanje z Občino Brežice idr.	22. 9. 2023	Vodovodni stolp

8. Glasbeno popoldne v Kavarni Vodovodni stolp Brežice	4. 10. 2023	CZO
9. Dan odprtih vrat Vodovodnega stolpa Brežice (Županov golaž) + delavnica papirnatih src	14. 10. 2023	Vodovodni stolp in pred stolpom
10. Pogovorni večer s Kamilom Volčanšek, sodelovanje s KD Drugi oder	31. 10. 2023	CZO
11. Prva nedelja v muzeju: Odkrivanje zgodovine s pridihom kulinarike, sodelovanje z ZPTM	5. 11. 2023	Vodovodni stolp
12. Literarna čajanka JSKD OI Brežice	13. 12. 2023	Vodovodni stolp in CZO

V letu 2024 smo prvi dogodek izvedli na prvo nedeljo v mesecu:

Prva nedelja v muzeju: Srčno v novo leto	7. 1. 2024	Vodovodni stolp in CZO
--	------------	------------------------

Naslednje dogodke bomo tako v vodovodnem stolpu kot tudi CZO posvečali različnim skupinam obiskovalcev (otroci, odrasli, upokojenci). Pri tem bomo sodelovali tudi s ponudniki, ki so vključeni v KBZ Brežice Selection / Izbrano ter tako njihove izdelke tudi promovirali ter še naprej sodelovali tako z ZPTM kot drugimi soorganizatorji.

Odgovor 5:

V PMB intenzivno delamo na tem, da povečamo prepoznavnost tako CZO kot tudi vodovodnega stolpa v javnosti. Pred vodovodnim stolpom in pri stranskem vhodu iz Ulice stare pravde sta dve tabli, ki označujeta kavarno. Pred vodovodnim stolpom imamo tudi usmerjevalnike na katerih so napisani informativni podatki o stolpu in Centru za obiskovalce. V izdelavi je tudi zunanji zaslon na katerem se bodo predvajale različne vsebine, od informacij o stolpu, muzeju, CZO pa do turistične ponudbe Brežic in okolice.

Preko medijev, spletne strani, facebooka in instagrama ljudi obveščamo o vsebini, ki jih imamo v CZO ter o dogodkih, ki jih pripravljamo. Za dogodke pripravljamo tudi plakate in vabila, ki jih obiskovalci lahko dobijo na recepciji CZO ali Posavskega muzeja Brežice, mesečno pa so o dogodkih v CZO obveščeni tudi preko Mesečnika, ki ga izdajamo v Posavskem muzeju Brežice.

V letu 2023 je PMB stolp promoviral v časopisih: Posavski obzornik, Dnevnik, na televiziji Vaš Kanal Novo mesto. Promocija Vodovodnega stolpa je večsmerna, npr. regionalna promocijska akcija v klasičnih in digitalnih oblikah, plačljivi oglasi: Dolenjski list, Posavski obzornik, Vaš kanal, Radio Sraka, Radio Krka, Radio 1; nacionalna promocijska akcija, plačljivi oglasi: RTV video oglasi, Svet 24, Radio 1, Družina, Tam-Tam plakatna mesta, Siol.net, Slovenske železnice; Facebook in Instagram promocija (plačljive objave); sodelovanje v turistični oddaji RTV Na lepše, Dobro jutro, RTV SLO oddaja o Mestni promenadi; digitalni zunanji zaslon pred Vodovodnim stolpom (v izvajanju) bo ne le promocija stolpa, temveč tudi destinacije.

Zavedamo se, da opravljamo pomembne naloge in da nam je zaupana pomembna dediščina občine in Posavja. Hvaležni smo za zaupanje in spoštovanje našega znanja, veščin in kompetenc.

V letu 2024 Posavski muzej Brežice obeležuje 75-letnico delovanja, prav tako bomo s številnimi deležniki obeležili tudi 110-letnico gradnje Vodovodnega stolpa. Verjamem, da bomo skupaj praznovali.

Alenka Černelič Krošelj,
direktorica